

Esports | | Actualitzat el 01/08/2021 a les 08:15

Simone Biles, l'última icona que posa al mapa la salut mental

Desenes d'esportistes d'elit han confessat problemes severos durant la seva carrera, una xacra també condicionada pel masclisme

Simone Biles, rodejada de fotògrafs durant les proves dels JJO de Tòquio | Europa Press

Les icones esportives que han caçat la glòria en uns Jocs Olímpics es poden comptar amb els dits de les dues mans. Les llegendes, amb una de sola. **Simone Biles, la millor gimnasta de la història de la competició**, és una d'aquestes esportistes que ha deixat una empremta mundial a tots els nivells.

Guanyadora de sis medalles olímpiques, **quatre d'elles d'or a Rio de Janeiro 2016**, Biles ha estat la incontestable protagonista de les portades esportives de la setmana. El motiu: dir prou, retirar-se de la competició olímpica sense participar en cap prova i afirmar que pateix problemes de salut mental que la inhabiliten. La jove gimnasta, de 24 anys i nascuda a Columbus (Ohio), ha vist com el món, de forma unànime, se l'ha escoltada amb comprensió.

La història de la Biles és el relat de la superació, de l'entrega i de la resiliència davant una immensa llista d'adversitats, amanida amb la pressió d'un esport carregat de tanta exigència com és la gimnàstica. Dos anys després de la seva gesta històrica a Rio, **ella mateixa va confirmar el cas d'abusos sexuals** que tot l'equip femení dels EUA havia patit a mans del metge de la selecció olímpica, **Larry Nassar**. Era un últim capítol personal funest, que s'afegia a una riuada de desgràcies que, durant des de la més tendra infància, Biles havia hagut de superar. Ella i els seus

germans van haver de ser separats de la mare, alcohòlica i drogaddicta, que els va desatendre.

Tot aquest còctel de condicionants personals desemboquen en la decisió de Biles de no participar en cap de les proves col·lectives ni individuals a les quals optava a medalla als Jocs de Tòquio.

"Ja no gaudeixo. Haig de tractar els dimonis que tinc al cap. Haig de fer el millor per mi i concentrar-me en la meua salut mental", va relatar. Les seves sinceres i contundents declaracions van significar un immens cop a l'esport. La confessió de problemes de salut mental per part d'una atleta o esportista no és exclusiva de Biles, però sí que ho és fer-la abans d'una competició a tan alt nivell, amb sinceritat i expressant-ho en primera persona.

Simone Biles, durant aquests JJOO Foto: Europa Press

La decisió és encara més transcendent per la mala relació de Biles amb la selecció dels Estats Units. Marcada de ben a prop des de l'escàndol sexual de Nassar, **la gimnasta s'ha vist coaccionada** -fins i tot públicament, en una zona mixta dels Jocs Olímpics de Tòquio, tal com explica l'enviat especial d'*El Mundo*- pels serveis de comunicació del **USA Gymnastics**. Biles ha tornat a posar sobre la taula una problemàtica complexa, incompresa i desatesa en un món, el de l'esport, marcat per l'èxit, les històries de superació i els mantes de sacrifici per aconseguir arrencar els fruits de la victòria d'un arbre infernalment alt.

[h3]Els atacs a Biles: masclisme o exigència esportiva?[/h3]

La figura de Biles va molt més enllà de l'esport que practica, que gaudeix només d'una gran visibilitat durant els Jocs Olímpics. Després de la gesta a Roo, la gimnasta va fer un gir a la seva carrera i va decidir convertir-se en un exemple per a les nenes i adolescents. **Va deixar el seu contracte amb Nike** i es va comprometre amb Athlete, una marca que aposta majoritàriament per les dones.

És en aquest context que certa onada de les crítiques que ha rebut Biles -també de col·legues

esportistes- estan condicionades perquè és una dona, i jove. Una situació similar va rebre la tenista japonesa **Naomi Osaka**, amb problemes d'ansietat i de depressió davant l'exposició constant de la premsa. Les crítiques van ser ferotges, per "no saber aguantar una situació d'aquestes característiques". **Serena Williams**, la més prolífica jugadora de tenis del circuit WTA, va admetre depressió postpart després d'una de les derrotes més dures que ha patit mai. I la lluitadora **Ronda Rousey**, campiona de la UFC, va admetre que la pressió i l'exposició l'havien abocat a idees suïcides, tot i el seu èxit.

El cas més sonat va ser el de la ciclista olímpica de només 23 anys, **Kelly Catlin, que es va suïcidar el 2019** després de patir una profunda depressió. El seu pare va admetre que la seva filla "no sabia gestionar les immenses expectatives que s'esperava d'ella", després d'aconseguir diverses medalles d'or en els mundials de ciclisme i una plata a Rio. La majoria de les grans esportistes d'elit s'han mostrat molt crítiques per un sistema d'exigència i sacrificis que les jutja abans per ser dones que per ser esportistes.

Osaka, Rousey, Williams i Catlin Foto: Europa Press

[h3]La darrera d'una llista llarga d'estrelles i icones[/h3]

"Si el teu objectiu és estar al cim del teu esport, el millor és que comencis a aprendre a gestionar la pressió i els moments difícils". Són paraules de **Novak Djokovic**, que va decidir picar el crostó a Simone Biles per decidir retirar-se de la competició olímpica. **La decisió de la nord-americana obre de nou un meló carregat de moralisme** en un ambient engalanat constantment de sacrificis, entrenament i "actituds guanyadores", com és l'esport de màxima competició.

La llegenda de la natació i l'atleta amb més medalles de tots els temps, **Michael Phelps**, va confessar haver patit una profunda depressió (amb tendències suïcides) durant la seva daurada etapa olímpica. Els jugadors de l'NBA **Kevin Love, DeMar DeRozan i Paul George** van admetre patir depressions, que vivien en el silenci per la ferotge competitivitat del bàsquet professional nord-americà. En aquesta lliga també va patir amb molta duresa **Álex Abrines**, que va apartar-se dels **Oklahoma City Thunder** per una profunda depressió. Va rebre el suport del seu capità i estrella, Russell Westbrook.

Iniesta, Phelps, Abrines i Agassi, alguns esportistes que han admès problemes mentals Foto: Europa Press / ACN

El nadador olímpic **Ian Thorpe** o els futbolistes **Gianluigi Buffon**, **Andrés Iniesta**, **Jesús Navas** o **Bojan Krkic**, han confessat episodis d'ansietat o depressió en en passat. El porter **Robert Enke**, que es va suïcidar, segurament n'és el cas amb final més dramàtic. El tenista Robin Soderling, que va admetre pensaments suïcides o la llegenda de la NFL, **Terry Bradshaw**, un dels únics jugadors que ha admès problemes mentals en un ambient tan testosterònic i masculinitzat com el del futbol americà, en són altres exemples.

Simone Biles és la darrera icona que situa al mapa les problemàtiques mentals, que encara avui exigeixen solucions, tractament i visibilització.